

Kertomus tähtitieteellisen yhdistyksen Ursan toiminnasta 1958 - 1959.

Ursan jäsenmäärä oli toimikauden alussa 550 jäsentä, sen kuluessa jäsenmäärä on vähentynyt yhdellä ja tilanne toimikauden lopussa oli seuraava

	Kunniajäseniä	Vakin.jäs.	Vuosijäs.	Yht.
Pääosasto	1	96	129	226
Yl.maaseutusosasto	1	25	62	88
Mikkelin p.o.	-	3	39	42
Imatran p.o.	-	1	20	21
Lahden p.o.	-	9	77	86
Tampereen p.o.	-	8	65	73
Lohjan p.o.	-	1	12	13

eli yhteensä 549 jäsentä.

Vuosikokouksessa 12.11.1958 valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi prof. Pentti Kalaja, varapuheenjohtajaksi prof. R.A. Hirvonen, sihteeriksi tohtori Erkki Kääriäinen ja hallituksen muiksi jäseniksi ev.luutn. L. Hiisi ja dipl.ins. Heikki Tuori sekä varajäseniksi opettaja B. Seljo sekä dipl.ins. M. Vanninen. Tilintarkastajiksi valittiin kapt. A.J. Saari ja tohtori Tauno Honkasalo sekä heidän varamiehekseen y.o. J. Kakkuri. Hallitus valitsi keskuudestaan varainhoitajaksi dipl.ins. Heikki Tuorin ja kirjastonhoitajaksi prof. Pentti Kalajan.

Paikallisosastojen puheenjohtajina ovat toimineet Mikkelissä lehtori Lyyli Heinänen, Imatralla rehtori Konrad Saarinen, Lahdessa opettaja Ahti Itkonen, Tampereella rehtori Eino Lähteenmäki ja Lohjalla varastopäällikkö Arvo Tolonen.

Yleisiä kokouksia on pääosastolla toimikauden kuluessa ollut neljä. Vuosikokouksessa 12.11 prof. Gustaf Järnefelt selosti kesällä 1958 Moskovassa pidettyä astronomi-kongressia ja prof. Jaakko Tuominen esitteli värivalokuvin matkavaikutelmiaan samalta kongressimatkalta. Toisessa kokouksessa 12.12 prof. T.J. Kukkamäki selosti Birmassa tekemiään havaintoja astrologiasta ja vähän muustakin ja prof. Pentti Kalaja kertoi ajan määrittämisestä ja sen säilyttämisestä. Kokouksessa 25.2 kuultiin kunniajäsenemme prof. V.A. Heiskasen esitelmiä Maan muodosta ja koosta nykyisten tutkimusten valossa ja y.o. Jussi Kääriäinen esitteli prof. Gustaf Järnefeltin kokoamia viimeisiä uutisia tekokuurintamalta. Toimikauden viimeisessä kokouksessa 29.4 esitettiin aluksi 3 kpl amerikkalaisia tekokuita käsittelevää lyhytfilmiä ja sitten tohtori Matti Nurmi selosti Amerikassa tekemiään tekokuuhavaintoja Doppler-ilmion perusteella. Tämän jälkeen esitettiin vielä geofysikaalisen vuoden tutkimuksia käsittelevä n. 20 min. filmi. Kuulijoita näissä tilaisuuksissa oli yhteensä n. 320 henkilöä.

Ursan hallitus kokoontui toimikauden kuluessa neljä kertaa.

Ursan kirjastoon on entiseen tapaan tilattu aikakauslehdet Populär Astronomisk Tidskrift, Nordisk Astronomisk Tidskrift ja sen Aktuelle Meddelelser, The Observatory, Sky and Telescope, Publications of the Astronomical Society of Pacific ja sen Leaflet-sarja, die Sterne ja Archimedes. Ostamalla 4 ja lahjoituksina 10 on kirjastoon saatu 14 nidettä. Lahjoituksia ovat tehneet Lontoon planetaario, professorit Erämetsä ja Ölander ja toht. Tuomikoski.

Kirjastoa käytti toimintavuoden aikana 32 henkilöä lainaten yhteensä 227 nidettä. Lainaajista oli 14 maaseudun ursalaisia.

Tähtitorni pidettiin avoinna yleisölle syys-lokakuussa ja maaliskuuhuhtikuun ajan. Kävijöitä oli yhteensä 1179 henkilöä, joista 36 ursalaista.

Tähtitaivas No 19 ilmestyi vuoden 1958 lopulla ja on lähetetty kaikille jäsenille.

Samoin on jaettu jäsenille se pienehkö erä Valtiokalenterin Kalendario-osan eripainoksia, jonka Helsingin Yliopisto on Ursan käyttöön luovuttanut.

Ursan muusta toiminnasta mainittakoon, että Ursalle on hankittu n. 100 kpl amerikkalaisia tähtitiedettä käsitteleviä diapositiiveja (slides), jotka ovat paikallisosastojen lainattavissa. Paikallisosastoille ja maaseutujäsenille lähetettiin syksyllä 1958 Ilmatieteellisen keskuslaitoksen laatima kirje, jossa kehoitettiin suorittamaan revontulihavainnointoja, samoin on heille lähetetty prof. Pentti Kalajan Omaan Maahan kirjoitetun artikkelin "Tähtitaivas Suomesta nähtynä" eripainos.

Mainittakoon vielä, että Jyväskylään on perustettu oma tähtitieteellinen kerho "Sirius", jonka puheenjohtajana toimii tohtori E. Valovirta. Tämä kerho toimii ainakin toistaiseksi itsenäisenä yhdistyksenä.

Sähkein tai muulla tavoin on Ursa muistanut prof. R.A. Hirvosta ja prof. J. Tuomista heidän 50-vuotispäivinään.

Erkki Kääriäinen
Sihteeri